

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांतर्गत पात्र लाभार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात रक्कम थेट जमा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : स्कॉलर-४९१७/प्र.क्र.१४६/मशि-२,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०२ ऑगस्ट, २०१७.

वाचा :- (१) महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६.

(२) शासन अधिसूचना, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्रमांक:स्कॉलर-४९१७/
प्र.क्र.१४६/मशि-२, दिनांक२९.०६.२०१७.

प्रस्तावना :-

गुणवान व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी राज्य शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या काही शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजना उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत राबविण्यात येतात.

२. संदर्भाधीन क्र. १ येथील महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६ मध्ये शासनाकडून देण्यात येणारे कोणतेही आर्थिक सहाय्य, लाभ व सेवांच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात वित्तीय लाभाची रक्कम थेट जमा करण्याची तरतूद केली आहे. सदर अधिनियमातील कलम ३ व ४ मधील तरतुदीनुसार संदर्भाधीन क्र.२ येथील अधिसूचनेन्वये उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत विद्यार्थ्यांना राज्य शासनाकडून देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांची सूची व सदर योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी ओळख सिद्ध करण्याच्या प्रयोजनार्थ ओळखीचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा अधिसूचीत केले आहेत. त्यानुसार अधिसूचीत केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांचा लाभ देण्याच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून, त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात वित्तीय लाभाची रक्कम थेट जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

३. तरी संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील अधिसूचनेमध्ये अधिसूचित केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेंतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी लाभाची रक्कम ही थेट लाभार्थ्यांस त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात शासनाकडून जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६ मधील तरतूदी व संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील

अधिसूचना विचारात घेवून, शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील **परिशिष्ट "अ"** मधील शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेअंतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम संबंधित महाविद्यालयांना देण्याऐवजी, पात्र लाभार्थ्यांस थेट त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यात यावी.

२. प्रस्तुत शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी समन्वय अधिकारी म्हणून संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे राहतील. तसेच, सहाय्यक संचालक (लेखा), उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उक्त शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेकरीता आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम पात्र लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यपध्दती विहित करण्यात येत आहे :-

(१) **परिशिष्ट "अ"** मध्ये नमूद केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेच्या लाभासाठी शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेली कार्यपध्दती, अटी, शर्ती व निकष लागू राहतील.

(२) अर्जदार विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेसंदर्भातील ऑन-लाईन अर्जासोबत त्यांच्या आधार क्रमांकाबरोबरच आधार संलग्नित बचत बँक खात्याचा तपशिल द्यावा. संबंधित शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/विद्यापीठे/सक्षम प्राधिकारी यांनी सदर योजनेसंबंधीच्या शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार प्राप्त अर्जाची छाननी करावी व DBT पोर्टलवर दर्शविल्याप्रमाणे पुढील कार्यवाही करावी.

(३) शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठे/महाविद्यालयांनी प्रत्येक विद्यार्थ्यांचा प्रवेश निश्चित करताना त्यांचा आधार क्रमांक हा संबंधित शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठ/महाविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकाशी (Unique Number) (AISHE Code अथवा शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठ/महाविद्यालयाने दिलेला नोंदणीकृत क्रमांक) जोडून त्याआधारे विकसित केलेली विद्यार्थ्यांची परिपूर्ण माहिती (Data Base) ही प्रस्तावित DBT पोर्टलशी जोडण्यासाठी संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उपलब्ध करून द्यावी.

(४) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी प्रत्येक योजनेकरिता राष्ट्रीयकृत बँकेत एक संयुक्त खाते उघडून त्याद्वारे लाभार्थी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती राज्यस्तरीय DBT पोर्टल मार्फत अदा करण्याची कार्यवाही करावी. वर नमूद खात्याव्यतिरिक्त इतर कोणतेही खाते जिल्हा/तालुका/विभागस्तरावर ठेवण्यात येऊ नये.

(५) उच्च शिक्षण संचालनालयाने शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेची माहिती महाविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकासह (Unique Number) विद्यापीठ/

महाविद्यालयाचा नोंदणीकृत क्रमांक (AISHE) DBT पोर्टलला जोडण्याची कार्यवाही करावी.

(६) सदर प्रयोजनार्थ माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून केंद्रीभूत थेट लाभ हस्तांतरण पोर्टल विकसित करण्यात येत असून, यासंदर्भात वेळोवेळी मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेसंदर्भातील अर्ज करण्यापासून शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्याची रक्कम लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यापर्यंतच्या सर्व प्रक्रियेसाठी राज्यस्तरीय DBT पोर्टलचा वापर करणे अनिवार्य राहिल.

(७) पात्र लाभार्थ्यांनी त्यांचा आधार क्रमांक हा ऑन-लाईन अर्जासोबत देणे आवश्यक असेल. तसेच ज्या बँक खात्यात पात्र लाभार्थ्यांना रक्कम प्राप्त करून घ्यावयाची आहे, असे खाते ऑन-लाईन अर्जासोबत दिलेल्या आधार क्रमांकाशी संलग्न असल्याची खात्री करून घ्यावी.

(८) उक्त योजनेअंतर्गत सध्या लाभ घेत असलेले व नवीन लाभार्थी विद्यार्थ्यांना यापुढे राज्यस्तरीय DBT पोर्टलवर नव्याने अर्ज करणे अनिवार्य राहिल. या योजनेअंतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्याची रक्कम अदा करतेवेळी लाभार्थी विद्यार्थी, अभ्यासक्रम व शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालय/विद्यापीठनिहाय सविस्तर यादी उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याची असेल. तसेच सदर यादी उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर न चुकता प्रसिध्द करणे बंधनकारक राहिल.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१७०८०२१६१६१४४४०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Rohini
Bhalekar**

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra,
ou=Higher And Technical Education Dept,
postalCode=400032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=440c600559857f4234e969f892346
c88247ac81346a1b7229bf9917deb7bce48,
cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.08.02 16:18:20 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,

४. मा.राज्यमंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई,
५. सर्व मा. मंत्री व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
७. प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधि द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान (सा.प्र.वि.) मंत्रालय, मुंबई,
१०. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
१३. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
१४. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (सदर शासन निर्णय सर्व शैक्षणिक संस्था/ सर्व महाविद्यालये/ सर्व विद्यापीठे यांच्या निदर्शनास आणण्यात यावा.)
१५. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
१६. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण (संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यामार्फत)
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
१८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२१. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२२. उपसचिव (मशि/विशि/तांशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२३. कक्ष अधिकारी, मशि-३, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२४. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक,
२५. निवड नस्ती मशि-२.

परिशिष्ट "अ"

अ.क्र.	योजनांची नावे
१	हिंदी मधील मॅट्रिकोत्तर अभ्यासासाठी अहिंदी भाषिक राज्यातील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती
२	राज्य शासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
३	गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती
४	शासकीय विद्यानिकेतन शिष्यवृत्ती
५	एकलव्य आर्थिक सहाय्य
६	गुणवान विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य
७	राज्य शासनाची दक्षिणा अधिछात्रवृत्ती
८	शासकीय संशोधन अधिछात्रवृत्ती
९	जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ शिष्यवृत्ती
१०	माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य
११	स्वातंत्र सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य

म्हारा व सैनिकांच्या सवलती जाहीरपणे
सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देणे

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय, क्र. एनडीएफ/२००४/१९२/१९९४
संज्ञानय विस्तार मधून, मुंबई ४००००२.
दिनांक : २५ ऑक्टोबर, १९९४.

- संदर्भ : १) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एमआयएन १४६५/
एच, दि. २३.११.१९६५
२) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/
२४०७/एच, दि. १०.११.१९७२
३) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/
२२२९२० / (१५३७)/साशि २, दि. १४ जानेवारी १९८५
४) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/
(१६६८/९४)/साशि २, दि. १३ सप्टेंबर १९९४.

शासन निर्णय :-

भारत सरकार सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एमआयएन १४६५/एच, दि. २३.११.१९६५ अन्वये, जाहीर सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/२४०७/एच, दि. १०.११.१९७२ अन्वये व जाहीर सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/२२२९२०/साशि २, दि. १४ जानेवारी, १९८५ अन्वये कार्यान्वित आहे. सार्वजनिक क्षेत्रातील कामगारांच्या सवलती/आजादी/संवेदन सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना राज्यातील माध्यमिक व प्राथमिक शैक्षणिक सवलती शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर (इ. १ला ते पदव्युत्तर स्तरापर्यंत) माफक शैक्षणिक सवलती देण्यात आली आहे. यशस्वीच्या वरामध्ये शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/(१६६८/९४)/साशि २, दि. १३ सप्टेंबर १९९४ अन्वये सुधारणा करण्यात आली आहे. तत्कालीन शिक्षण व सेवायोजन विभागात न १९९२ मध्ये " शालेय शिक्षण विभाग" व " उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग" अशा दोन विभागांमध्ये विभाजन झाले आहे. त्यामुळे वापुढे उपरोक्त योजनांअंतर्गत या विभागांमध्ये अधिगत्याजालील इ. १ सी ते १२ वीच्या वर्षांचे विद्यार्थ्यांना फुटल शैक्षणिक सवलती देण्यात येणे (सन २००५-०६) लागू अन्वये राहिले. इ. १२ वी पासून

10

12

15

स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती -
गोवा-मुक्ती संग्रामात भाग घेतलेल्या
महाराष्ट्रातील स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना
सागू करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण व सेवायोजना विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-एचएचई-१०८८/(५४३/८८)/शासि-५३
सेवायोजना विभाग भवन, मुंबई - ४०० ०३५,
दिनांक : २१ डिसेंबर, १९६०

- टीप :-
- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजना विभाग
क्रमांक-एचएचई-१४६५/६०, दिनांक २२ नोव्हेंबर १९६५.
 - २) शिक्षण व सेवायोजना विभाग क्रमांक-एचएचई-२०८१/
[सीआर-१०८०]/शासि-५, दिनांक ३० सप्टेंबर १९६२.
 - ३) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग
क्रमांक-पीओरत-११२५/[३]/स्वशिक्ष, दि. २३.१.१९६६.
 - ४) शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, पॉ.सी.एन
क्रमांक-गोमु/सै/१०८१/१९-६, दिनांक, १३.७.१९६० व
दिनांक १३.९.१९६०.

Handwritten signature

शासन निर्णय :- स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती सागू करण्याची
योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजना विभाग, क्रमांक-एचएचई-२०८१/एच
दिनांक २२ नोव्हेंबर १९६५ अन्वये कार्यान्वित करण्यात आली आहे. तसेच शासन
निर्णय, शिक्षण व सेवायोजना विभाग क्रमांक-एचएचई-२०८१/[सीआर-१०८०]/शासि-५,
दिनांक ३० सप्टेंबर १९६२ अन्वये त्या सवलतीसाठी, विहित केलेली स्वातंत्र्य
सैनिकांची उत्पन्न मर्यादा काढून ठेवण्यात आलेली आहे. आता तसेच त्या
कार्यान्वित झालेली योजना गोवा-मुक्ती संग्रामात भाग घेतलेल्या स्वातंत्र्य सैनिकांच्या
पाल्यांना सागू करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. गोवा-मुक्ती
संग्रामात भाग घेतलेल्या ज्या स्वातंत्र्य सैनिकांच्या शिक्षण व सेवायोजना विभागात
सागला किंवा ज्यांना जमा झाल्या आहेत ही ही विभागामध्ये उपचाराची दखल घ्यावी

Handwritten notes

Handwritten notes

मौलिक अर्थ
शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. पीओरत-११२५/[३]/स्वशिक्ष

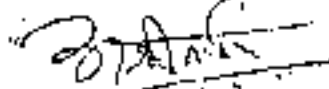
मौलिक अर्थ स्वातंत्र्य सैनिकांना आवश्यकतो कर्मचारी पुरवठा ताबड बंधन
शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. पीओरत-११२५/[३]/स्वशिक्ष

दिनांक १२.१.१९८६ अन्वये "संघर्षात्म्य तैलिक" म्हणून सभजण्यात आले आहे. तेव्हा अशा गोवा-मुक्ती संग्रामातील ^{महाराष्ट्रात हीचहीक घानेच्या} स्वातंत्र्य तैलिकाचा वापराना, "स्वातंत्र्य तैलिकांच्या" वापराना ऊच्चोप असलेल्या सर्व शैक्षणिक सवलती १९८०-८१ च्या शिक्षण वर्षापासून लागू करण्यात येऊनत असा शासनाने ठरविले आहे. तेव्हा शासन निर्णय, शिक्षण व समाज कल्याण विभाग क्रमांक-समाजकल्याण-१४६५/९५, दिनांक २३.११.१९८५ अन्वये मंडळ खेलेल्या सर्व शैक्षणिक सवलती गोवा-मुक्ती संग्रामात भाग घेतलेल्यापिकी ज्यांना स्वातंत्र्य तैलिक म्हणून सभजण्यात आले ^{अशांच्या} वापराना १९९०-९१ च्या शिक्षण वर्षापासून लागू करण्यास शासनानेची मंडळी देण्यात येत आहे. १९९०-९१ यावर्षी मात्र परीक्षासाठी असे करण्याची मुदत आता बस म्हणून दिनांक ५/३/९१ पर्यंत वाढवून देण्यात येत आहे.

२. या प्रत्येक हीणारा सर्व "१९०२-सर्वसाधारण शिक्षण-६४" सर्वसाधारण-८००, इतर सर्व-संवर्धाधिक योजनांतर्गत योजना [गाय] (बी) स्वतंत्रात्म्य तैलिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती सभजणी क्रमांक-१-७ या शिक्षिकांनी वर्षी टाकण्यात यावा व ती "१९०२-सर्वसाधारण शिक्षण" व शिक्षिकांनी चालू जाविके वडी मंडळ खेलेल्या तरुणादीतून पुर्वीकित्तिपोरनाचे भागविण्यात यावा.

३. हा शासन निर्णय, नियोजन विभाग व वित्त विभाग टाक्यात सभजतीने वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदेश क्रमांक-६८८९५/९५ दिनांक ५.११.१९८० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राची शासनानेची या आदेशानुसार असे पाळणे.

[अ. सी. कुलकर्णी]

कार्यालय अधिकाारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति -

- १) शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) शिक्षण संचालक, [उच्च शिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ३) संचालक [तंत्र शिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ४) संचालक [उच्चवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ५) कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

स्वातंत्र्य तैनिर्वाहका त्सेव आजी व माजी तैनिर्वाहका पाल्यांना वैश्विक सक्ती देण्याची योजना, या सक्तीमधील पुस्तक अजुदान, मध्ये अजुदान, शिष्यवृत्ती, विद्यार्थी व विद्यार्थिनी यांच्या वार्ड करणे.

4
J

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. एनडीए-१०९४/ए १६६८/९७] ता.दि - ५, प्रस्ताव, विस्तार भवन, गुंवा, २२ दिनांक १७ सप्टेंबर ९४ ✓

- संदर्भ - १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एमआयएस-१४६५/९७, दिनांक २३.११.९४
- २) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीए-१०७२/२४८७/९७, दिनांक २०.११.७२
- ३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनडीए-१०७२/२२२९२०/१५३७] ता.दि-५, दिनांक १४.१.८५

प्रस्तावना - स्वातंत्र्य तैनिर्वाहका पाल्यांना वैश्विक सक्ती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एमआयएस १४६५/९७, दि. २३.११.१९९४ अन्वये, आजी तैनिर्वाहका पाल्यांना वैश्विक सक्ती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनडीए/१०७२/२४८७/९७, दि. १०.११.७२ अन्वये व माजी तैनिर्वाहका पाल्यांना वैश्विक सक्ती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनडीए १०७२/२२२९२०/१५३७] ता.दि-५, दिनांक १४.१.८५ अन्वये कार्यान्विता होत आहे. तदर पीजेमिआर स्वातंत्र्य तैनिर्वाहका पाल्यांना त्सेव आजी व माजी तैनिर्वाहका पाल्यांना देण्यात येणा-या सक्ती मधील पुस्तक अजुदान, मध्ये अजुदान, शिष्यवृत्ती व विद्यार्थी यांमध्ये सुधारणा व्हावी म्हणून शासनाने स्वातंत्र्य तैनिर्वाहका उच्चाधिकार व महाराष्ट्र राज्य तैनिर्वाहका उच्चाधिकार सतत पाळण्यात येण्यात येत होता. शासन निर्णय - स्वातंत्र्य तैनिर्वाहका उच्चाधिकार सक्ती व महाराष्ट्र राज्य, तैनिर्वाहका यांनी देण्यात येणा-या शासनाने शासनाचे सर्वंक तैनिर्वाहका अजुदान स्वातंत्र्य तैनिर्वाहका पाल्यांना त्सेव आजी व माजी तैनिर्वाहका पाल्यांना देण्यात येणा-या वैश्विक सक्ती व पीजेमिआर पुस्तक अजुदान, मध्ये अजुदान शिष्यवृत्ती व विद्यार्थी या दरात दिनांक १४.१.९४ पासून वट करणारा व त्यासाठी १९९४-९५ या आर्थिक वर्षामध्ये रुपये ४०,००,०००/- रक्कम

राष्ट्रीय अर्थसंहाराधीन शासन निर्णय क्रमांक १, २ व ३ मधील अटीच्या अर्थाने
राज्य मंगुली देण्यात येत आहे. पुढील दरमितीचे विवरण सोपल जोडले आहे.

२. या योजनेअंतर्गत होणारा दर "२००२-०३"चा प्रमाण - ८० -
सर्वसाधारण - ८०० अंतर दर (पाच) (ए) (एक) स्वातंत्र्य सेनिकांच्या कुळांना
शिक्षण सवलती (२००२-०३) व (अकरा) (ए) (एक) सेनिकांच्या कुळांना
शिक्षण सवलती (२००२-०३) या शिक्षणाला अर्ज दाखल्यात याचा व त्यासाठी
यातून वर्षी खर्चात असेल त्या तरतुदीतून तो भागवण्यात येत आहे.

३. हा शासन निर्णय, विल्ल विभागाच्या सहयतीने, विल्ल विभागाच्या
अधीनस्थारित संदर्भ क्र. १५२/१४/८५४-५३, दिनांक १६.५.१९९४ अन्वये निर्मित
खर्चात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या अतिभागुसार व नावाने,

तही/-
(उ. उ. नाईक)
जायसिन अधिकाारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

क्रमांक: अ.सि/१०९४/२१ ई
शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे ४११ ००१, दिनांक २२.५.९४.
भाषितोरतय व योग्य त्या बांधवाहीताली रचना.

१९
२२.५.९४
शिक्षण संचालनालय

- प्रति,
१) सर्व शिक्षणालयांची (पालकशाळा)
शिक्षण परिषद
२) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
३) शिक्षण निरीक्षक वृहन्गुंठक (दक्षिण/उत्तर/पश्चिम)

प्रमु २१.९.१९९४

स्वास्थ्य हेतु, अती व मारी तैलिक वाट्या वापरता हेरुपार वेपार-वा अतिरिक्त तक्रारीमधील पुस्तक अडवान, गवेष, अडवान, निरवृत्ती व विविधिन वाट्या दरवाज्यातये विवरण

क्र	वर्णना	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
		रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये
२	स्वास्थ्य हेतु तैलिक वाट्या वापरता हेरुपार वेपार-वा अतिरिक्त तक्रारीमधील पुस्तक अडवान, गवेष, अडवान, निरवृत्ती व विविधिन वाट्या दरवाज्यातये विवरण										
	प्रारंभिक दर (दरमहा)	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]
	वृध्दित दर (दरमहा)	१५	२०	२५	३०	३५	४०	४५	५०	५५	६०
	अंतिम दर (दरमहा)	[१५]	[२०]	[२५]	[३०]	[३५]	[४०]	[४५]	[५०]	[५५]	[६०]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	२५	३०	३५	४०	४५	५०	५५	६०	६५	७०
	अंतिम दर (वार्किंग)	[२५]	[३०]	[३५]	[४०]	[४५]	[५०]	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	३०	३५	४०	४५	५०	५५	६०	६५	७०	७५
	अंतिम दर (वार्किंग)	[३०]	[३५]	[४०]	[४५]	[५०]	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]	[७५]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	३५	४०	४५	५०	५५	६०	६५	७०	७५	८०
	अंतिम दर (वार्किंग)	[३५]	[४०]	[४५]	[५०]	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]	[७५]	[८०]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	४०	४५	५०	५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५
	अंतिम दर (वार्किंग)	[४०]	[४५]	[५०]	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]	[७५]	[८०]	[८५]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	४५	५०	५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५	९०
	अंतिम दर (वार्किंग)	[४५]	[५०]	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]	[७५]	[८०]	[८५]	[९०]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	५०	५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५	९०	९५
	अंतिम दर (वार्किंग)	[५०]	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]	[७५]	[८०]	[८५]	[९०]	[९५]
	वृध्दित दर (वार्किंग)	५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५	९०	९५	१००
	अंतिम दर (वार्किंग)	[५५]	[६०]	[६५]	[७०]	[७५]	[८०]	[८५]	[९०]	[९५]	[१००]

उपार्जन दर (वार्षिक)	1800	1800	1800	[1800]	[1800]	[1800]
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	50	700	800	800	800
उपार्जन दर (वार्षिक)	[24]	[24]	[40]	[40]	[40]	[40]
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	02	700	700	700	700
उपार्जन दर (वार्षिक)	1800	1800	1800	1800	1800	1800
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	50	700	800	800	800
उपार्जन दर (वार्षिक)	[24]	[24]	[40]	[40]	[40]	[40]
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	02	700	700	700	700
उपार्जन दर (वार्षिक)	1800	1800	1800	1800	1800	1800
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	50	700	800	800	800
उपार्जन दर (वार्षिक)	[24]	[24]	[40]	[40]	[40]	[40]
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	02	700	700	700	700
उपार्जन दर (वार्षिक)	1800	1800	1800	1800	1800	1800
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	50	700	800	800	800
उपार्जन दर (वार्षिक)	[24]	[24]	[40]	[40]	[40]	[40]
उपार्जन दर (वार्षिक)	60	02	700	700	700	700

Grant of Educational Concessions to
the children of Freedom Fighters-
Revised Scheme regarding-

923
9

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA.
Education and Social Welfare Department,
Resolution No. MIS 1465-H.
Sachivalaya Annexe, Bombay-32, 23rd November 1965.

READ:- Government Resolution, Education and Social Welfare Department
No. MIS 1461-H, dated 15th March 1962.
Government Corrigendum No. MIS 1461-H, dated 26th July 1962.
Government Resolution, Education and Social Welfare Department,
No. MIS-1462-H, dated 22nd October 1962
No. MIS 1462/70844-H, dated 19th July 1963
No. MIS 1463-H, dated 7th September 1963
No. MIS 1463-102807-H, dated 18th November 1963.
Government Letter, Education and Social Welfare Department
No. MIS 1463/77641-H, dated 19th November, 1963
Government resolution, Education and Social Welfare Department
No. MIS 1463-H, dated 29th June 1964.

EXPLANATION:- The question of liberalisation of the scheme regarding
grant of Scholarship and other educational facilities to the children
of Political Sufferers (now termed as "Freedom Fighters") sanctioned
under Government Resolution, Education and Social Welfare Department
No. MIS 1461-H, dated 15th March 1962 and amended from time to time
was under the consideration of the Government for some time. After
careful consideration, Government is now pleased to direct that the
term "Political Sufferer" should be replaced by "Freedom Fighter".
Government is also pleased to sanction with effect from 1st September
1965, the revised scheme for the grant of Scholarships and other
educational facilities to the Freedom Fighter, his wife, children
(including adopted and step children) and grand children of the pre-
deceased sons of Freedom Fighters as detailed in the "accompanying
appendix "A".

2. Orders pointing out the source from which the expenditure could
be met will be issued hereafter.

This Resolution issues with the concurrence of the Finance
Department vide its unofficial reference No. 16144/II, dated 14th
September 1965.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

R.S. RAMBHAD,
Under Secretary to Government.

To

All Departments of the Sachivalaya,
The Director of Education, Maharashtra State, Poona,
The Director of Technical Education, Maharashtra, Bombay
The Director of Social Welfare, Maharashtra State, Poona
The Director of Art, Maharashtra State, Bombay
All the Regional Deputy Directors of Education,
All the Regional Deputy Directors of Technical Education
All the Divisional Social Welfare Officer,
The Educational Inspector, Greater Bombay,
All the Chief Executive Officers Z-illa Parishads,

- Give wide publicity to the Scheme, Bombay with
 The Other Heads of Offices under the Education and Social
 Welfare Department,
 The Accountant General, Maharashtra, Bombay,
 The Senior Deputy Accountant General, Nagpur,
 The Pay and Accounts Officer, Bombay,
 The Resident Audit Officer, Bombay,
 The Director of Agriculture, Maharashtra State, Poona,
 The Surgeon General with the Government of Maharashtra, Bombay
 The Director of Ayurved, Maharashtra State, Opposite
 Sachivalaya, Bombay,
 The Principal, Dairy Technology Institute, Aarey, Bombay-65,
 The Director of Animal Husbandry and Veterinary Services,
 Maharashtra State, Poona,
 The Examiner of Books and Publications, Maharashtra State,
 Bombay (with a request kindly to furnish to Government
 the Presscuttings on the subject.)

No. _____ of 1965.

Copy forwarded for information and guidance to -

ACCOMPANIMENT TO GOVERNMENT RESOLUTION, EDUCATION AND
 SOCIAL WELFARE DEPARTMENT, NO. MIS 1465-H, DATED THE 23rd
 NOVEMBER 1965.

APPENDIX - "A"

Scheme for the grant of Scholarships and other Educational facilities to the Freedom Fighter, his wife, children (inclusive of adopted and step-children) and grand children of predeceased son) of Freedom Fighters.

1. This scheme shall apply to a Freedom Fighter, his wife, children (inclusive of adopted and step-children) and grand children (children of pre-deceased sons) provided the income of the Freedom Fighter does not exceed Rs. 300/- p.m.
2. For the purposes of the scheme the income shall mean the sum total of the income from all sources including share in the joint family income and the independent individual income of the pupil himself and of his parents, and in the absence of his parents of the person or persons responsible for the maintenance and education of the pupil during the financial year preceding the year in which the grant of scholarship and other educational concessions under the scheme are sought for.
3. Freedom Fighters should produce a certificate about his income signed by a Gazetted Officer of any Department, Hon. Magistrate or Justice of Peace.
4. "Freedom Fighter" for the purpose of these concessions, means a person who has suffered imprisonment or detention of not less than one person who has suffered imprisonment or

344
3

detention of not less than one month or who was fined Rs. 100/- or more, or who died or was killed in action or in detention or was awarded capital punishment, or become permanently incapacitated due to firing or lathi charge, or lost his job or means of livelihood, or part or whole of his property on account of his participation in National Movement for the emancipation of India. The period of one month shall include small spells of imprisonment/detention suffered as a result of participation in the National Movement of India if the total period of such imprisonment/detention is not less than one month. Those who participated in the I.N.A. movement shall for the purpose of the Scheme, be treated on par with Freedom Fighters as defined above. The persons who participated in the movement for responsible Government carried out in the Ex-Hyderabad State shall also be treated as Freedom Fighters for the purposes of benefits under this scheme provided they satisfy the conditions regarding quantum of imprisonment/detention/fine etc. as per definition of a Freedom Fighter defined above and also other conditions of the scheme.

5. Production of a certificate from any Magistrate in the District from which the Freedom Fighter concerned was sentenced to jail or suffered in any other manner as mentioned above would be a sufficient proof in this respect. When the records of the jail are not available and as a result of which it is not possible for a Freedom Fighter to produce a certificate from a Magistrate, he will have to file a affidavit in support of the imprisonment or detention, etc. suffered by him. The term "Magistrate" shall include all executive Magistrates and Hon. Magistrates also. Accordingly, all Officers such as Mamlatdars, Mehalkaris, Tahsildar, Police Officers in Greater Bombay, etc. who have been declared as Executive Magistrates and special executive Magistrates under Government Resolution, Home Department, No. SRO 1057/5329-III, dated the 1st September, 1959 and No. 3558/7, dated the 1st July 1953, and Government Notification, Home Department, No. 3291/7-D, dated the 21st February 1955, can issue a certificate regarding imprisonment, detention, etc. to the Freedom Fighter, if they are satisfied about the veracity of the statements of such Freedom Fighter.

6. The affidavit mentioned in (5) above should also be to the effect that Freedom Fighter fulfills the conditions of eligibility about income. In addition, he will have to enter into an agreement to the effect that in case it is found that the concession was obtained on the basis of an incorrect or false affidavit, the entire amount of the concession together with interest thereon at the market rate will be recoverable from him as arrears of land revenue.

7. The Freedom Fighter shall be allowed to produce such certificates/affidavits in original in respect of an application for one child and shall be allowed to attach copies of such document to applications for the other children. But such copies should be duly attested by any Gazetted Officer or Hon. Magistrate or Member of Legislative Assembly or M.L.C. The Freedom Fighter shall produce such certificates/affidavits along with his first application only. He need not produce it along with his

of doubt, the director of Education, Maharashtra State, Poona, shall verify the facts from the documents produced by Freedom Fighter with his first original application. In the case of a deceased Freedom Fighter, whose children could have otherwise been held eligible for the concessions in question, had the freedom fighter been alive, the affidavit and agreement required to be executed by the Freedom Fighter concerned in the ordinary cases, shall be allowed to be executed by any such relative or any male person interested in the children of the deceased Freedom Fighter, so as to enable such children to avail of the concessions.

8. Admission shall be given to the beneficiaries under the scheme in recognised schools irrespective of minimum number of marks required for admission.

9. Credit of 10 marks in the grand total should be given to the beneficiaries under the scheme while deciding the admission on merits to Medical and Engineering Courses.

10. Free-studentship shall be awarded to the beneficiaries under this scheme, irrespective of age:-

i) In Standards V, VI and VII of recognised and aided Secondary Schools in cases where the pupils have failed to obtain admission in existing primary schools having such standards and wherein provision for teaching of English is made or where public primary schools have no such standards;

ii) In Standards V, VI and VII of recognised and aided Technical Schools provided that there are no public Primary or Secondary Schools teaching technical subjects in such standards.

iii) In higher classes viz. Standards VIII to XI of Government and aided private recognised schools, including technical high schools and Night Secondary Schools. The loss of income of fee on this account to non-Government Schools shall be reimbursed to them.

11. Free-studentship shall also be awarded to the beneficiaries undergoing teacher-training in Government and recognised basic training colleges and all other post S.S.C. degree, Diploma and Certificate Courses recognised by the competent authorities, and to which the scheme of Economically Backward Class concessions is applicable. The loss of fee income on this account to non-Government institutions shall be reimbursed to them.

12. In addition to the free-studentships mentioned in paras 10 and 11 above, Scholarship and Book-grants shall be awarded to the beneficiaries upto Post-Graduate level at the rates mentioned below in paras 13 and 14.

13. SCHOLARSHIPS:

a) Standard V to XI

.. Rs. 10/- p.m.

Contd.